



Бекітемін _____
мектеп-лицей-интернат директоры
Р.Ш.Шамуратова



Оқушыларды мектепішілік есепке қою және мектепішілік есептен шығару туралы ереже

I. Жалпы ереже

- 1.1. Осы Ереже балалар мен жасөспірімдердің бейәлеуметтік жүрістұрыстарының алдын алу бойынша шаралар кешенін жүзеге асырады, білім беру ұйымдарында әлеуметтік қауіпті жағдайдағы және жеке жұмыс жасауды талап ететін оқушыларды ішкі есепке тұрғызу ережесін реттейді.
- 1.2. Мектепішілік есепте көрсетілген топтардағы оқушыларды ерте кезеңде анықтау және оларға жеке алдын алу (түзету) көмегін көрсету мақсатында жүргізіледі.
- 1.3. Мектепішілік есепке алу жұмысының мақсаты - алдын алу жұмысы сапасын жақсартуға қажетті барлық тиімді объективті жағдайларды жасау, білім беру ұйымдарында білім алушыларды әлеуметтік және құқықтық қорғау.
- 1.4. Осы ереже білім алушыларды мектепішілік есепке қою және есептен шығару ережесін реттейді.

II. Негізгі мақсаттары мен міндеттері

- 2.1 Мектепішілік есеп мектепішілік бейімделмеуді, оқушылардағы бейәлеуметтік жүріс-тұрысты ерте кезеңде диагностикалау, білім алушыларды бақылау және оларға уақытында әлеуметтік-педагогикалық көмек көрсету үшін жүргізіледі.
- 2.2 Негізгі міндеттері:
- кәмелетке толмағандардың қоғамға қарсы іс-әрекеттерінің, құқық бұзушылық, бақылаусыздық, қаңғыбастылықтың алдын алу, ескерту;
 - кәмелетке толмағандардың заңды құқықтары мен қызығушылықтарын қорғауды қамтамасыз ету;
 - әлеуметтік қауіпті жағдайда тұрған немесе әлеуметтік жетімдік бойынша тәуекел топтағы балаларды дер кезінде анықтау;
 - сабақ оқуға ынтасы жоқ, тәртібінде ауытқулары бар жасөспірімдерге әлеуметтік-психологиялық, педагогикалық көмек көрсету, қолдау;
 - балаларды тәрбиелеу мен оқытуда отбасыларға мекенжайлық жеке көмек көрсету.

1. Мектепішілік есепке қою және тіркеуден шығару қызметін ұйымдастыру

3.1. Мектепішілік есепке қою және тіркеуден шығару туралы шешім құқықбұзушылық Кеңестің отырыстарында қабылданады.

3.2. Мектепішілік есепке қою және тіркеуден шығару сынып жетекшісінің, әлеуметтік педагогтың, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының пікірі, айтуы бойынша жүзеге асады. (1 қосымша)

3.3. Кәмелетке толмаған тұлғаны мектепішілік есепке қою үшін құқық бұзушылық Кеңесінің отырысы болардан 3 күн бұрын директордың тәрбие ісі бойынша орынбасарына келесі құжаттар ұсынылады:

- 1) Кәмелетке толмаған тұлғаға мінездеме.
- 2) Сынып жетекшісінің алдын алу жұмысы бойынша жасөспіріммен және оның ата-анасымен (занды тұлғасымен) жүргізген жұмысы туралы анықтама.
- 3) Отбасының тұрмыстық жағдайын тексеру актісі (қажетіне байланысты).
- 4) Кәмек көрсетуін өтінген жасөспірімнің ата-анасының (занды тұлғасының) өтініші.

3.4. Құқық бұзушылық Кеңесінің отырысында жасөспіріммен және оның ата-анасымен жүргізілетін жұмыстар жоспары талқыланады және бекітіледі, жоспарланған шараларды орындау мерзімін белгілейді әрі жауапты тұлғалар тағайындалады.

3.5. Сынып жетекшісі құқық бұзушылықтың алдын алу Кеңесі отырысына жасөспірімді мектепішілік есепке қою туралы ескерту үшін ата-анасын отырысқа шақырады, сонымен бірге егер кейбір себептермен отырысқа келе алмаған ата-аналар болса, Кеңес отырысының шешімдері туралы жасөспірімнің ата-анасын ақпараттандырады, яғни, ресми қағазбен отырыс хаттамасының нөмірі, өткізілген күні, мектепішілік есепке тіркеу себептері немесе мектепішілік есептен шығару туралы жазылған ескертпе-хабарлама жібереді.

3.6. Әлеуметтік педагог мектепішілік есепте, ІІБ есепте тұрған оқушылар туралы мәліметтер базасын жасайды және жүргізеді.

3.7. Әлеуметтік педагог ай сайын мектепішілік есепте, ІІБ есепте тұрған оқушылар тізіміне салыстыру жүргізеді, толықтырады немесе азайтады.

3.8. Кәмелетке толмағанды мектепішілік есептен шығару үшін құқық бұзушылық Кеңесімен тағайындалған жауапты тұлға жасөспіріммен және оның ата-анасымен жүргізілген шаралар туралы, міндетті түрде оның нәтижесі туралы, басқа да ұсыныстарымен ақпарат береді.

3.9. Жасөспірімді педагогикалық қолдау, психологиялық-әлеуметтік көмек көрсету мақсатында жүргізілетін мектепішілік есепке қоярда мектеп директорының бұйрығымен педагогтар ұжымынан жауапты тұлға тәлімгер тағайындалады. Тәлімгер білім алушыны мектепішілік есептен шығарғанға

кейін онымен жұмыс жоспарын құрады, оқушымен жасаған алдын алу, атқарылған жұмыстары туралы Кеңес отырыстарында есептер жасайды (қажетіне байланысты).

IV. Мектепішілік есепке қою негіздері

Мектепішілік есепке қоюға негіз болып табылады:

- сабаққа қатыспау немесе жүйелі түрде себепсіз сабақты босататындар (5-7 күн);
- қауіпті әлеуметтік жағдайдағы балалар: қаңғыбастылық, бақылаусыздық, қадағалаусыздық, қайыр сұрау;
- психоактивті заттарды, есірткі құралдарын пайдалану, спирттік ішімдіктерді қолдану, темекі шегу;
- бейресми бірлестіктерге, қоғамға қарсы бағыттағы ұйымдарға қатысу, деструктивті діни ұйымдарға бару;
- әкімшілік құқық бұзушылық;
- мектептің ішкі тәртіп Ережесін жүйелі бұзу (үнемі үй тапсырмасын орындамау, сабақта жұмыс істеуден бас тарту, оқу құралдарының, дәптер, -кітаптарының болмауы, сабақтағы тәртіпсіздік, тәбелес, дәрексіздік кәрсету, әдепсіз сөздер айту және т.б.);
- кәмелетке толмаған ІІБ есепте тұрған жағдайда.

V. Мектепішілік есептен шығару негіздері

5.1. Жасөспірімнің тәртібінің түзелуі, жасөспірімде бірнеше уақытқа созылған (кем дегенде 3 ай) жағымды өзгерістердің болуы, өмір жағдайының жақсаруы. Сонымен бірге жасөспірім келесі себептермен есептен шығарылады:

- оқу орнының ауысуы, мектептен шығу немесе мектепті аяқтау;
- тұрғылықты жерінің ауысуы;
- басқа да объективті себептер.

5.2. ІІБ-нен түзелуіне байланысты жағымды мінездемесімен жасөспірімді Ішкі істер бөлімінен есептен шығарғандығы туралы ақпарат келгенде (ІІБ жасөспірім есепте 1 жылға дейін тұратындығын ескеру қажет, 1 жылдан кейін мерзімінің өтуіне байланысты есептен шығарылады)

VI. Жеке алдын алу жұмысын жүргізу реті

Жасөспірімге қатысты жеке алдын алу жұмыстары кәмелетке толмаған адамға әлеуметтік және басқа да көмекті кәрсету қажеттілігі болған мерзімде жүргізіледі немесе қаңғыбастылыққа, қараусыздыққа, құқық бұзушылыққа, қоғамға қарсы әрекеттерге жасөспірімнің баруына себеп болған себептерді, шарттарды жойғанға дейін жүргізіледі.

Сынып жетекшісі әлеуметтік педагогпен, педагог-психологпен бірлесіп осы жасөспіріммен жүргізілетін жеке алдын алу жоспарын құрады.

оқушыға жеке зерттеу және бақылау есеп карточкасы ашылады. Карточканы әлеуметтік педагог, педагог-психолог және сынып жетекшісі өзара бірлесіп жүргізеді, қажет болған жағдайда осы топтағы жасөспірімдерді тәрбиелеу жұмысына қатысы бар өзге де қызметкерлерді де осы оқушымен жұмысқа тарта алады.

Сынып жетекшісі жасөспірімнің сабақ уақытындағы, сыныптан тыс кездегі қызметін бақылап отырады, алдына алу жұмыстарын жүргізеді. Сынып жетекшісі осы мектепішілік есепте тұрған оқушымен атқарылған жұмыстардың сараптамасын жасайды.

Сынып жетекшісі жасөспірімге қатысты бақылау жұмыстардың нәтижесін (сабақ босату, тәртіп бұзу) ата-анасына міндетті түрде жеткізіп отырады.

Егер бірнеше рет сабақ босату, сабаққа дайындалмау жүйелі түрде үнемі қайталанатын болса ата-ана баласымен бірге құқық бұзушылық Кеңесі отырысына шақырылып, келесі сұрақтар қаралады:

29

-жасөспірімді оқыту мен тәрбиелеуге байланысты ата-аналық міндеттерді орындамау;

-кәмелетке толмағанның білім алудан бас тартуы (сабаққа келмеу, үй тапсырмасын орындамау, сабақ үстінде жұмыс істемеу).

Құқық бұзушылықтың алдын алу Кеңесінің мектеп әкімшілігінің алдында әтініш жасауға құқығы бар:

-тоқсан бойы оқушымен жеке қосымша сабақтар өткізу кестесін құруға;

-каникул уақытында оқушымен жеке қосымша сабақтар өткізу кестесін құруға;

-пәндер бойынша орындауға тиісті тапсырмаларды тапсыру уақытын белгілеу және оның орындалысын қадағалауға;

-ұзақ уақыт бойы емделіп жатқан немесе аса қауіпті әлеуметтік жағдайда тұрған кәмелетке толмағандар үшін оқу жылы мерзімін немесе оқу тоқсанын аяқтау мерзімін ауыстыруға.

Егер ата-аналар мектептің ұсынған көмегінен бас тартып, өздері баласының мәселесімен айналыспаса, мектеп әкімшілігі Кәмелетке толмағандар ісі және олардың құқығын қорғау комиссиясына әтініш жасау туралы шешім қабылдайды:

-спирттік ішімдіктерді, есірткілік, психотроптық құралдарды пайдаланушы жасөспірімдермен, әкімшілік жауапкершілікке тартылған немесе арнайы оқу-тәрбие орындарынан, жабық типтегі емдеу-тәрбиелеу орындарынан келген жасөспірімдермен алдын алу жұмысын жүргізу туралы;

-әкімшілік жауапкершілікке тартылуға тиіс ісі үшін жасөспірімге қатысты материалдарды қарауға;

-мектепішілік есепте тұрған жасөспірімдерге қосымша білім беру сабақтарын

ымдастыруға көмек сұрауға;
мектепшілік есепте тұрған жасөспірімдерге жазғы демалыс пен бос
уақытын қамтамасыз етуді ұйымдастыруға көмек сұрауға;
-15 жасқа толған жасөспірімдерді білім беру ұйымынан шығару ,оқытудың
басқа түріне ауыстыру немесе басқа білім беру ұйымына ауыстыру туралы.

VII. Ереженің орындалуын бақылау

7.1. Осы қызметті жүргізу және бақылау жауапкершілігі, білім алушыларды
мектепшілік есепке қою және есептен шығару, қажетті құжаттарды
рәсімдеуді білім беру ұйымының әлеуметтік педагогі жүргізеді.

7.2. Жүргізілген жұмыс сапасын осы Ережеге сәйкес бақылау жауапкершілігі
білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі бойынша орынбасарына
жүктеледі.